

MEMO

To: Ministerie van BZK
Copy:
From: ir. Chiel Boonstra
Date: 4 oktober 2015
Project: energieprestatievergoeding
Subject: internetconsultatie energieprestatievergoeding

In de rol van adviseur in de praktijk van energetische renovatieprojecten, met jarenlange ervaring in binnen- en buitenland, maakt Trecodome graag gebruik van de mogelijkheid om in te spreken op de internetconsultatie voor de energieprestatievergoeding.

Trecodome draagt de overall doelen een warm hart toe: de kern is dat om maatschappelijke redenen vergaand energiezuinig renoveren noodzakelijk is; en dat de toepassing van duurzame energie in Nederland zich verder moet ontwikkelen. De energieprestatievergoeding levert instrumentarium om investeringsruimte te genereren voor renovatieprojecten, ontleend aan de bestaande energierekening van bewoners.

Er zijn randvoorwaarden gesteld dat een woning all-electric moet worden om in aanmerking te komen voor de energieprestatievergoeding, en waarbij de duurzame energie op en aan de woning wordt opgewekt. De wettekst en de nota van toelichting gaat voorbij aan het gegeven dat bij de huidige techniek de duurzame energie enkel op jaarbasis gezien voldoende is om in de fluctuerende energiebehoefte van een woning te voorzien. Zinsneden die stellen dat er voldoende duurzame energie beschikbaar is voor gebruik in het huishouden zijn daarmee fysisch en juridisch gezien onjuist, omdat het bij de huidige stand der techniek om compensatie van energiegebruik gaat en niet om zelfvoorzienende woningen.

Keuzes voor energiedragers

All electric woningen, voorzien van net zoveel zonne-panelen als op jaarbasis nodig is, maken in aanzienlijke mate gebruik van het traditionele electriciteitsnet, en veroorzaken CO₂ emissies op die momenten dat de zonnepanelen niet in de energiebehoefte voorzien. Gegeven de vergaande CO₂ reductiedoelen die wereldwijd op ons af komen, is een all electric woning met compensatie door zonnepanelen geen eindstation. Het is de vraag of all electric als enige optie het meest toekomstbestendig is.

Uit internationaal onderzoek blijkt dat een toekomstige duurzame energie infrastructuur bestaat uit meerdere energiedragers, op verschillende schaalniveaus. De samenhang tussen energiedragers maakt dat tekortkomingen in een energiedrager kunnen worden opgelost door gelijktijdige inzet van een tweede energiedrager. Voorbeelden zijn het gebruik van warmte- en electriciteitsnetten, en gas- en electriciteitsnetten. De opslagcapaciteit voor duurzaam opgewekte energie in warmte en gasnetten is vele malen groter dan die van het electriciteitsnet en/of batterijen. Om deze reden is de aanbeveling om de energieprestatievergoeding niet enkel te koppelen aan all electric, maar heel bewust ook aan combinaties zoals warmte+elektriciteit en gas+elektriciteit.

Definities hernieuwbare energie

De wettekst en de nota van toelichting refereert voor de definities van hernieuwbare energie aan Europese documenten. Het Nederlandse monitoring protocol hernieuwbare warmte 2015 biedt concrete definities voor toe te passen technieken. Het verdient aanbeveling duidelijkheid te scheppen over welke hernieuwbare warmtebronnen geschikt worden geacht voor woningen die in aanmerking komen voor de energieprestatievergoeding. De huidige tekst lijkt ruimte te laten voor woningen in de winter verwarmd met elektrische weerstandsverwarming, gecompenseerd door zonnepanelen die in andere seizoenen veel elektriciteit aan het net leveren. Het maatschappelijk effect van deze optie is een sterke toename van CO₂ emissie in de winter, en hoge woonlasten voor bewoners, zodra de salderingsregeling wordt aangepast.

Hoogte van de energieprestatievergoeding in relatie tot salderen

De kern van de business case achter de energieprestatievergoeding is het gebruik van de salderingsregeling voor duurzaam opgewekte elektriciteit. Het is in de lijn der verwachting dat de salderingsregeling een minder lang leven beschoren is dan de beoogde business case achter de energieprestatievergoeding. Het verdient aanbeveling deze koppeling van beleidsterreinen expliciet te maken en aan te geven hoe de hoogte van de energieprestatievergoeding verandert, zodra het beleid rond salderen verandert, danwel de hoogte van de energieprestatievergoeding zodanig te kiezen dat de business case voor investeerders, aanbieders, woningcorporaties en bewoners niet afhankelijk van salderingsbeleid is. Betaalbaarheid is een groot goed in de wereld van sociale woningbouw. Bij te hoge energieprestatievergoedingen nu, draait een partij op voor de kosten van veranderend salderingsbeleid. De financiële kwetsbaarheid van huurders in de sociale woningbouw verdient hier aandacht.

Noodzakelijke investeringen

In de praktijk blijkt dat de investeringsbedragen die nodig zijn om te voldoen aan de all electric criteria veel hoger zijn, dan wanneer er met de gangbare energiedragers gas+elektriciteit wordt gewerkt, zonder dat daar milieutechnische winst tegenover staat. Dat betekent dat de sector met hogere investeringen wordt belast, terwijl het gevolg voor woonlasten van het wegvallen van salderen bij de all electric optie groter is, dan wanneer met twee energiedragers wordt gewerkt. De beperkt beschikbare investeringsmiddelen in de sociale huursector en de betaalbaarheid van wonen vragen om bredere keuzemogelijkheden uit de energiedragers.

Trecodome is gaarne bereid bovenstaande visie nader toe te lichten.

Ir. Chiel Boonstra, directeur Trecodome
Roosendaal, 4 oktober 2015